

Minister Energii

BM-WPR.0510.184.2026.KK

Warszawa, 22.07.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji posełki Agnieszki Ścigaj o numerze 17276 w sprawie postępów prac Międzyresortowego Zespołu ds. zapadlisk i podtopień oraz realizacji zapowiedzi rządowych w pow. olkuskim, poniżej przedstawiam odpowiedź przygotowaną w porozumieniu z Ministrem Infrastruktury oraz Ministrem Klimatu i Środowiska.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy (GIG-PIB) oraz Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), prace Międzyresortowego Zespołu ds. zapadlisk i podtopień (dalej: Zespół) znajdują się obecnie na etapie przygotowania do realizacji projektu „Studium identyfikacji zagrożeń wodnych i przeciwdziałania katastrofie ekologicznej na obszarze Trzebini i w rejonie olkuskim” oraz opracowania wniosku o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wniosek przygotowywany jest przez GIG-PIB i PIG-PIB w formule planowanego konsorcjum, przy czym jednostką składającą go będzie GIG-PIB. W systemie Generatora Wniosków o Dofinansowanie NFOŚiGW założono już wniosek dotyczący realizacji Studium, a zespół roboczy uzupełnia wymagane dane, w szczególności opis merytoryczny przedsięwzięcia, zakres rzeczowy, harmonogram, koszty kwalifikowane oraz wymagane załączniki.

Zakres rzeczowy i harmonogram opracowania Studium zostały przygotowane wspólnie przez PIG-PIB i GIG-PIB oraz przedstawione na VIII posiedzeniu Zespołu w dniu 10 marca 2026 r. W toku uzgodnień międzyresortowych wskazana została również ścieżka finansowania prac związanych z opracowaniem Studium. Na obecnym etapie nie zostały jeszcze sformułowane końcowe ani częściowe warianty działań naprawczych i zapobiegawczych dla rejonu olkuskiego. Ich opracowanie zostało przewidziane w ramach właściwej realizacji Studium. Obecnie identyfikowane są główne obszary problemowe i kierunki analiz, które po rozpoczęciu realizacji Studium będą podlegały szczegółowej ocenie z uwzględnieniem danych hydrogeologicznych, górniczych, środowiskowych, przestrzennych oraz infrastrukturalnych. Efekty rzeczowe poszczególnych etapów będą mogły być upowszechniane po ich zatwierdzeniu przez Zamawiającego. Ostateczny harmonogram prac, w tym termin oficjalnego przedstawienia gotowego opracowania opinii publicznej i samorządom, będzie możliwy do określenia po uzyskaniu decyzji o dofinansowaniu, zawarciu umowy na realizację Studium oraz przyjęciu szczegółowego harmonogramu.

Odnosząc się do pytania o skalę zagrożeń wodnych w rejonie olkuskim, tj. liczbę osób, powierzchnię obszaru oraz wartość majątku potencjalnie zagrożonego zapadliskami i podtopieniami, należy wskazać, że rzetelne określenie tych wielkości wymaga przeprowadzenia kompleksowych analiz przewidzianych w ramach Studium. Dopiero integracja i weryfikacja danych dotyczących uwarunkowań hydrogeologicznych, skutków działalności górniczej, zagospodarowania terenu, infrastruktury oraz możliwych scenariuszy

występowania zapadlisk i podtopień pozwoli na delimitację obszarów zagrożonych oraz oszacowanie kategorii narażenia.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez ZGH Bolesław S.A. oraz Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach, prace związane z techniczną inwestycją kontrolowanego zrzutu wód do Sztolni Ponikowskiej są prowadzone i pozostają w toku. ZGH Bolesław S.A. wskazała, że prace hydrotechniczne związane z wykonaniem jazu umożliwiającego regulację przepływu ze zalewiska „Hutki I” do Sztolni Ponikowskiej zostały zakończone w maju 2026 r. W związku z dużym spiętrzeniem wody, będącym następstwem około 1 m wody opadowej oraz roztopów, w maju i czerwcu br. wykonano roboty zmierzające do czasowego przekierowania wody do Sztolni Ponikowskiej. Jednocześnie, w związku z rozpoczęciem przez Zarząd Dróg Powiatowych w Olkuszu prac związanych z nowym przepustem na drodze powiatowej Bolesław-Klucze w miejscowości Hutki, ilość wody płynącej w sztolni musiała zostać czasowo zmniejszona przez zastawienie upustu wody z zalewiska „Hutki I”. Po wykonaniu nowego przepustu planowane jest niezwłoczne przystąpienie do upustu wody i przekopania przedmiotowej grobli. Wykonano także odcinek kanału o długości około 280 m, który po zakończeniu prac związanych m.in. z montażem tzw. Larsenów wzmacniających odcinek kanału umożliwi w przyszłości przepływ wody. Równolegle prace prowadzi Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach. Po zakończeniu prac związanych z zabudową nowego przepustu na drodze powiatowej planuje się rozpoczęcie upustu wody również z tego zalewiska.

Według informacji przekazanych przez ZGH Bolesław S.A. aktualny poziom wody w zalewisku „Dąbrówka” nie wpływa negatywnie na stabilność skarp ziemnych w rejonie Sztolni Ponikowskiej. Również Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach poinformowała, że na podstawie wizualnej oceny stabilności skarp ziemnych nie odnotowano przesiąkania wody ani osuwania gruntu na grobli pomiędzy zbiornikiem „Dąbrówka” a Sztolnią Ponikowską. W świetle przekazanych informacji nie stwierdzono więc obecnie przesłanek wskazujących na pogorszenie stabilności skarp w wyniku prowadzonych działań.

Należy podkreślić, że działania prowadzone przez Międzyresortowy Zespół do spraw usuwania skutków i przeciwdziałania zagrożeniom związanym z występowaniem zapadlisk i podtopień na terenie gminy Trzebinia i w rejonie olkuskim nie są ograniczone wyłącznie do obszaru Gminy Bolesław. Udział przedstawicieli Gminy Bolesław w części działań operacyjnych wynika z faktu, że na jej terenie zlokalizowana jest znaczna część infrastruktury objętej bieżącymi działaniami interwencyjnymi związanymi z odtwarzaniem się zwierciadła wód podziemnych, w tym zalewiska Hutki I, Dąbrówka oraz rejon Sztolni Ponikowskiej. Wskazywanie w oficjalnych pismach Wójta Gminy Bolesław wynika przede wszystkim z operacyjnego charakteru części działań, w tym z faktu, że konkretne czynności związane z obniżaniem poziomu wody i przeciwdziałaniem podtopieniom dotyczą obszaru tej gminy oraz wymagają działania właściwego organu samorządowego. Nie oznacza to jednak zawężenia prac Zespołu wyłącznie do Gminy Bolesław. Zespół uwzględni regionalny charakter zjawiska migracji wód kopalnianych, w tym potencjalny wpływ na infrastrukturę publiczną i tereny położone w Gminie Olkusz oraz Gminie Klucze. Zespół od początku swoich prac przyjmuje perspektywę regionalną, obejmującą cały obszar oddziaływania procesów hydrogeologicznych związanych z zakończeniem odwadniania Kopalni Olkusz-Pomorzany. W jego pracach uczestniczą przedstawiciele administracji rządowej, instytucji naukowo-badawczych, spółek odpowiedzialnych za gospodarkę wodną oraz jednostek samorządu terytorialnego. Posiedzenia Zespołu oraz funkcjonujących w jego ramach grup roboczych stanowią forum wymiany informacji dotyczących sytuacji na terenie całego powiatu olkuskiego.

W 2026 r. w ramach „Programu realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną” PGW Wody Polskie zaplanowało realizację pięciu zadań utrzymaniowych w rejonie zachodzących zmian hydrologicznych związanych z likwidacją kopalni:

- 1) Wykonanie konserwacji (utrzymanie): rz. Biała w km 5+100-6+600 w m. Błędów, gm. Dąbrowa Górnicza, pow. Dąbrowa Górnicza, woj. śląskie i w m. Laski gm. Bolesław, pow. olkuski, woj. małopolskie i c. Sztolnia Ponikowska w km 0+000-3+973 w m. Błędów, gm. Dąbrowa Górnicza, pow. Dąbrowa Górnicza, woj. śląskie i w m. Laski, Kolonia, Bolesław, Hutki, gm. Bolesław, pow. olkuski, woj. małopolskie;
- 2) Wykonanie konserwacji (utrzymanie): c. Warwas w km 3+000 - 3+050 i 4+100 - 7+053 na terenie gminy Bukowno, Bolesław, pow. olkuski, woj. małopolskie;
- 3) Wykonanie konserwacji (utrzymanie): rz. Biała Przemsza w km 50+100-55+379 w m. Klucze, Ryczówek Golczowice, gm. Klucze i w km 64+090-74+495 w m. Chrzastowice, Gołaczewy, Zarzecze, Kaliś, Wolbrom, gm. Wolbrom, pow. olkuski, woj. małopolskie;
- 4) Wykonanie konserwacji (utrzymanie): c. Baba w km 0+000-10+007 w m. Bukowno Miasto, Starczynów gm. Bukowno, m. Bolesław gm. Bolesław, m. Olkusz gm. Olkusz i c. Witeradówka w km 0+250-3+470 w m. Olkusz, Witeradów gm. Olkusz, pow. olkuski, woj. małopolskie;
- 5) Wykonanie konserwacji (utrzymanie): rz. Kozi Bród w km 0+000 - 23+300 w m. Jaworzno, gm. Jaworzno, pow. Jaworzno, woj. śląskie, w m. Góry Luszowskie, Siersza, Myślachowice, Czyżówka, Płoki gm. Trzebinia, pow. chrzanowski, woj. małopolskie.

W dniu 10 czerwca 2026 r. zostały zakończone i odebrane prace w ramach zadania pn. Wykonanie konserwacji (utrzymanie): rz. Biała w km 5+100-6+600 w m. Błędów, gm. Dąbrowa Górnicza, pow. Dąbrowa Górnicza, woj. śląskie i w m. Laski gm. Bolesław, pow. olkuski, woj. małopolskie i c. Sztolnia Ponikowska w km 0+000-3+973 w m. Błędów, gm. Dąbrowa Górnicza, pow. Dąbrowa Górnicza, woj. śląskie i w m. Laski, Kolonia, Bolesław, Hutki, gm. Bolesław, pow. olkuski, woj. małopolskie. Pozostałe z ww. zadań (nr 2-5) są w realizacji.

Prace w ramach powyższych zadań były kompleksowo zaplanowane w 2025 r., ze szczególnym uwzględnieniem odcinków cieków o małej przepustowości. W efekcie zlikwidowane zostało ryzyko w newralgicznych odcinkach cieków, a przeprowadzone prace przyczyniły się do poprawy zabezpieczenia obszaru.

Ponadto pracownicy PGW Wody Polskie pozostają w stałym kontakcie z jednostkami samorządowymi na omawianym obszarze, co pozwala na szybkie podejmowanie działań w sytuacjach kryzysowych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że w kontekście nieprzewidywalności i intensywności zachodzących procesów, istnieją obawy o skuteczność prac ze względu na skalę problemu.

Dodatkowo, odnosząc się do pytania nr 4, w zakresie dotyczącym aktualizacji Programu planowanych inwestycji w gospodarce wodnej (PPI), informuję, że w dniu 14 maja 2026 r. minister właściwy do spraw gospodarki wodnej zatwierdził aktualizację PPI zgodnie z art. 356 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, 1535, z 2026 r. poz. 445, 605.). Zgodnie z aktualizacją PPI, na terenie powiatu olkuskiego uwzględniono następujące inwestycje: przebudowę koryta cieku Sztolnia Ponikowska, przebudowa koryta cieku Biała, przebudowa koryta cieku Warwas oraz przebudowa istniejącej zabudowy regulacyjnej na planowanym źródle finansowania

ww. inwestycji jest budżet państwa. Jednostką właściwą do realizacji przedmiotowych zadań jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach. Planowany termin rozpoczęcia realizacji inwestycji wynosi do 6 miesięcy od dnia uzyskania decyzji o pozwoleniu na realizację lub pozwoleniu na budowę. Planowany termin zakończenia realizacji inwestycji wynosi do 2-3 lat od dnia rozpoczęcia robót budowlanych.

Kwestia ewentualnego wsparcia mieszkańców terenów zagrożonych podtopieniami, w tym możliwość zastosowania mechanizmów pozwalających na przeniesienie miejsca zamieszkania z terenów trwale zagrożonych, wymaga szczegółowej analizy prawnej, finansowej i technicznej. Kwestie te będą wkrótce przedmiotem prac Zespołu.

Na obecnym etapie działania Zespołu koncentrują się przede wszystkim na ograniczeniu ryzyka dalszych podtopień, ustaleniu skali zagrożenia oraz wypracowaniu rekomendacji dotyczących działań zapobiegawczych i naprawczych. W tym kontekście szczególne znaczenie mają działania związane z kontrolowanym obniżaniem poziomu wód, monitoringiem hydrogeologicznym oraz przygotowaniem dokumentacji umożliwiającej pozyskanie środków na działania interwencyjne. Przedmiotowe działania przynoszą już wymierne efekty.

Rekomendacje Zespołu skierowane do PGW Wody Polskie w dniu 23 stycznia 2023 r. w sprawie wskazania maksymalnego możliwego przepływu w Sztolni Ponikowskiej, zostały zrealizowane.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra

Marian Zmarzły
Podsekretarz stanu
22.07.2026

Do wiadomości:

- 1) Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
- 2) Ministerstwo Infrastruktury